

Udskriftsdato: 20. december 2025

KEN nr 9188 af 21/04/2009 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0812

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2009-6-0812

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0812

Resumé

Klager - en person – klagede over et foto til artiklen ”Nazist hooligan og højrenationalist i fælles heil” i Århus Stiftstidende og stiften.dk

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet finder, at der som udgangspunkt ikke er en sådan almen interesse knyttet til offentliggørelse af et fotografi fra en privat selskabelig sammenkomst, at det kan bringes uden samtykke. Dette gælder ikke mindst, hvis fotografiet – som i det foreliggende tilfælde – viser personer i kompromitterende situationer. Det bemærkes herved, at personer i private sammenhænge meget vel kan optræde på en måde, der er udtryk for en ”joke” el. lign.

Tre medlemmer udtaler herefter:

[K] færdes i højreorienterede miljøer og har tidligere været offentligt omtalt og afbilledet i avisen den 2. marts 2009 i forbindelse med demonstrationen mod nazisme og racisme. Dette kan imidlertid ikke føre til, at der er grundlag for at fravige det nævnte udgangspunkt om samtykke. Det samme gælder det forhold, at fotografiet har været tilgængeligt på hjemmesiden Redox.dk. *Vi udtaler derfor kritik af Århus Stiftstidende.*

Vi finder endvidere, at der ikke har været belæg for, at Århus Stiftstidende betegnede [K] som nazist, navnlig ved billedteksten ”nazistisk trio”, og da denne betegnelse er krænkende for [K], *udtaler vi også på dette punkt kritik af Århus Stiftstidende.*

Ét medlem udtaler:

Jeg finder, at der som udgangspunkt ikke er en sådan almen interesse knyttet til det påklagede foto, at der var belæg for at bringe det uden samtykke. Det pågældende fotografi har imidlertid haft den politiske konsekvens for [K], at han ikke længere er bestyrelsesmedlem i Vederfølner. Klager sidder heilende i selskab med [B], der er erklæret nazist, og de afbildede personer har fokus på fotografen. Jeg finder herefter, at det påklagede fotografi har en sådan offentlig interesse, at der var belæg for at bringe det uden samtykke, og jeg udtaler ikke kritik af avisen.

Efter det førnævnte og da klager i billedteksten og artiklen betegnes som højrenationalist, finder jeg endvidere ikke grundlag for at udtale kritik af billedteksten ”Nazistisk trio”. Nazisten [B] fremgår af billedet, og forsideoverskriften ”Nazist på hjemmebane” er derfor korrekt og kan ikke føre til et andet resultat.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, således at *nævnet udtaler sin kritik af Århus Stiftstidende og stiften.dk.*

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Århus Stiftstidende og stiften.dk at offentliggøre et kendelsesresumé.

Sagsbehandler Catrine Primdahl fra Krims Retshjælp har i henhold til fuldmagt fra [K] klaget til Pressenævnet over en artikel i Århus Stiftstidende den 4. marts 2009 og en identisk artikel på stiften.dk, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Århus Stiftstidende bragte den 2. marts 2009 artiklen "*Bold uden racisme og vold*", der beskrev en demonstration mod nazisme og vold på fodboldtribunerne i Århus. Til artiklen var indsat et fotografi af to mænd med følgende billedtekst:

"OVERVÅGET. På afstand af demonstranterne på Rådhuspladsen fulgte unge fra højrefløjen, [K] og [A], med i begivenhederne."

Århus Stiftstidende bragte den 4. marts 2009 forsideoverskriften "*Mix af fodbold og højreekstremisme: Nazist på hjemmebane*". Under overskriften var indsat et stort fotografi af tre heilende personer, der sidder i en sofa. På væggen bag personerne hænger et flag med teksten White Pride og et logo. Personerne ser ind i kameralinsen.

Inde i avisen bragte Århus Stiftstidende en artikel under overskriften "*Nazist, hooligan og højrenationalist i fælles heil*" samt underoverskriften "*Nazi-sympatisør og indtil for nylig bestyrelsesmedlem i foreningen Vederfølner, [K], overvågede fodboldfans til anti-nazistisk demonstration i Århus*". I tilknytning til artiklen blev forsidefotografiet bragt på ny i mindre format med underteksten: "*NAZISTISK TRIO. December 2008 sidder [K] (th) og heiler i selskab med den unge mand i AFG-trøjen. Det er nazisten [B] fra DNSB (tv). I midten sidder [C], der er fra White Pride. Privatfoto*". Endvidere blev det fotografi, der blev bragt den 2. marts 2009, på ny bragt. Af artiklen fremgik følgende:

"ÅRHUS: Officielt lægger han afstand til nazisme. Men når den officielle facade skrælles af [K], bliver armen strakt ud i nazihilsen. Selskabet i sofaen afslører, at der er tætte, venskabelige forbindelser mellem på den ene side højrenationale og apolitiske fodboldfans og på den anden side byens højreekstremistiske hooligans White Pride og erklærede nazister i Århus. [K] er den unge mand klædt i sort trøje. Den anden unge mand i sofaen iklædt AGF-trøje hedder [B] og er erklæret nazist. Tilmed en af nazilederen [D]s tro væbnere. På [B]s facebook-profil er citeret en passage fra Adolf Hitlers »Mein Kampf« samt et citat af nazisten Rudolf Hess, og [B] poserer på sit profilbillede foran et hagekorsflag. Inde på facebook-profilen dukker [K] også op. Her har han skrevet en kommentar på [B]s væg.

Indvalgt efter heilen

Den højrenationale forening Vederfølner deler ikke nazisternes ønske om at ændre den danske demokratiske model til et nazidiktatur. Foreningen bejler til nationalistsindede danskere, der vil en anden udlændingepolitik og bevare dansk kulturarv, men foreningen ønsker modsat DNSB at opretholde demokratiet og grundlovens frihedsrettigheder. *I bestyrelsen*

14. februar blev [K] valgt ind i Vederfølners bestyrelse. Når en person indvælges i Vederfølners ledelse efter at have poseret for en fotograf med nazismens hilsen, melder spørgsmålet sig, hvor forskellige standpunkter de to politiske foreninger reelt har? Ifølge Vederfølners formand Lars Larsen er forskellene så store, at [K] ikke længere er bestyrelsesmedlem i foreningen. Som en konsekvens af, at sofa-billedet dukkede op på en offentligt tilgængelig hjemmeside, trak [K] sig lørdag fra sin bestyrelsespost, oplyser Vederfølners formand: »Han kan ikke repræsentere Vederfølner, når han optræder på sådan et billede. Det ødelægger rigtig meget både for ham selv og for os. Vi synes, at det er rigtig, rigtig trælst,« siger Lars Larsen, der afviser, at 18-årige [K] er nazist. Han er blot barndomsven med [B] og var fuld, da billedet blev taget. *Filmede demonstration*

[K], der heiler ved festlige lejligheder, nøjes ikke med at færdes blandt folk med samme tilbøjeligheder. I weekenden var han til demonstration på Rådhuspladsen i Århus sammen med Vederfølners næstformand [A]. De to troppede ikke op for at vise deres modstand mod racisme og nazisme, sådan som omkring 250 primært fodboldfans fra Randers og Århus gjorde inden søndagens fodboldkamp. Næstformanden tilbrag-

te en stor del af tiden med et lommekamera, som han brugte til at filme deltagerne i demonstrationen, hvoraf omkring 25-30 var sortklædte unge fra venstrefløjen. De to unge mænd, hvoraf den ene stadig er Vederfølners næstformand, fulgte med demonstrationsoptøjet mod stadion. Undervejs stoppede [K] og [A] ved Hunters Pub på Frederiks Allé. Her stod en gruppe på cirka 30 unge fodboldfans og råbte. Flere af dem er medlem af Nysir, et apolitisk netværk af AGF-fans. Det netværk har både [K] og [A] været medlem af. Men begge er udmeldt, oplyser Nysirs talsmand.”

Redox.dk bragte den 26. februar 2009 artiklen ”*Ny bestyrelse i Århus-forening*”. Af artiklen fremgik bl.a. følgende:

”Den tidligere bestyrelse bestod af... [E] og Grønbæk Larsen blev begge genvalgt til bestyrelsen. De blev valgt sammen med [A] og [K], begge fra AGFs uofficielle fanmiljø, og [F] fra fanmiljøet omkring OB. De tre nye i bestyrelsen er alle kendte fra det højreekstreme miljø.

[K] er central i AGF-fangruppen Nysir, der gentagne gange er blevet koblet sammen med nuværende og tidligere White Pride-medlemmer. [K] var 11. oktober 2008 på gaden sammen med en større gruppe nynazister fra White Pride og Danmarks Nationale Front i forbindelse med en antiracistisk demonstration i Århus. Han er desuden med i vennegruppen Eliten, en lukket kreds af folk fra Ungdommen og Spicy Ultras Aarhus, de to grupper, der sammen dannede Nysir. I Eliten indgår også [A]. Elitens medlemmer er i dag, nærmest uden undtagelse, aktive i henholdsvis DNSB, White Pride og Vederfølner.”

Til artiklen var forsidebilledet i Århus Stiftstidende indsat med billedteksten:

”Elitens julefrokost, december 2008. Fra venstre ses [B], DNSB, [C], White Pride og [K], Vederfølner og Nysir.”

Artiklen med billedet kunne den 27. marts 2009 læses på Redox.dk, men billedet er sidenhen redigeret ud af artiklen. Redox.dk anfører, at hjemmesiden er apolitisk og økonomisk uafhængig og arbejder for at opkvalificere debatten om racisme og nazisme.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]s synspunkter

Catrine Primdahl har anført, at [K] ikke har givet samtykke til offentliggørelsen af billedet, der er hacket fra en intern hjemmeside og derefter lagt på Redox.dk. Billedet er fjernet fra Redox.dk, efter at det er kommet frem, at det ikke var videregivet med ophavsretsmandens tilladelse.

Billedet er taget i en privat sammenhæng under festlige omstændigheder. [K] havde ingen viden om, at billedet blev taget. Sammenhængen med overskrifterne ”Nazist på hjemmebane” og ”Nazistisk trio” er krænkende, og klager har på baggrund af billedet måttet forlade en bestyrelsespost. Artiklen udpeger [K] som nazisympatisør, uden at avisen har efterprøvet oplysningen, eller der i øvrigt er dokumentation herfor. Som det fremgår af artiklen, tager [K] afstand fra nazisme. Herudover blev avisen dagen inden offentliggørelse gjort opmærksom på billedets krænkende karakter, og at fotografiet ikke ønskedes bragt.

2.2 Århus Stiftstidende og stiften.dk

Århus Stiftstidende har anført, at omtale af nazistiske grupperinger, højreekstremisme og personer med tilknytning til højreekstremisme er af klar almen interesse. Det er endvidere af almen interesse at skabe gennemsigtighed i miljøet og at beskrive, hvilke personer der tegner de enkelte grupperinger, herunder ved offentliggørelse af billeder, hvor personer offentligt vedkender sig nazistiske og/eller højreorienterede synspunkter.

[K] er nazisympatisør, idet han bevæger sig i dette miljø. Han er fotograferet heilende og giver udtryk for nazistisk sympati. På billedet har de tre personer fokus på fotografen, og [K] var således vidende om, at billedet blev taget. Det er uden betydning, at det er taget i en privat sammenhæng. Avisen har herudover gjort opmærksom på, at billedet den 26. februar 2009 blev gjort offentligt tilgængeligt på hjemmesiden Redox.dk, og at avisen derfor har været berettiget til at gøre brug af det som sket.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Jan Kristensen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet finder, at der som udgangspunkt ikke er en sådan almen interesse knyttet til offentliggørelse af et fotografi fra en privat selskabelig sammenkomst, at det kan bringes uden samtykke. Dette gælder ikke mindst, hvis fotografiet – som i det foreliggende tilfælde – viser personer i kompromitterende situationer. Det bemærkes herved, at personer i private sammenhænge meget vel kan optræde på en måde, der er udtryk for en ”joke” el. lign.

Tre medlemmer – Thomas Rørdam, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen – udtaler herefter:

[K] færdes i højreorienterede miljøer og har tidligere været offentligt omtalt og afbilledet i avisen den 2. marts 2009 i forbindelse med demonstrationen mod nazisme og racisme. Dette kan imidlertid ikke føre til, at der er grundlag for at fravige det nævnte udgangspunkt om samtykke. Det samme gælder det forhold, at fotografiet har været tilgængeligt på hjemmesiden Redox.dk. *Vi udtaler derfor kritik af Århus Stiftstidende.*

Vi finder endvidere, at der ikke har været belæg for, at Århus Stiftstidende betegnede [K] som nazist, navnlig ved billedteksten ”nazistisk trio”, og da denne betegnelse er krænkende for [K], *udtaler vi også på dette punkt kritik af Århus Stiftstidende.*

Ét medlem – Jan Kristensen – udtaler:

Jeg finder, at der som udgangspunkt ikke er en sådan almen interesse knyttet til det påklagede foto, at der var belæg for at bringe det uden samtykke. Det pågældende fotografi har imidlertid haft den politiske konsekvens for [K], at han ikke længere er bestyrelsesmedlem i Vederfølner. Klager sidder heilende i selskab med [B], der er erklæret nazist, og de afbildede personer har fokus på fotografen. Jeg finder herefter, at det påklagede fotografi har en sådan offentlig interesse, at der var belæg for at bringe det uden samtykke, og jeg udtaler ikke kritik af avisen.

Efter det førnævnte og da klager i billedteksten og artiklen betegnes som højrenationalist, finder jeg endvidere ikke grundlag for at udtale kritik af billedteksten ”Nazistisk trio”. Nazisten [B] fremgår af billedet, og forsideoverskriften ”Nazist på hjemmebane” er derfor korrekt og kan ikke føre til et andet resultat.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, således at *nævnet udtaler sin kritik af Århus Stiftstidende og stiften.dk.*

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Århus Stiftstidende og stiften.dk at offentliggøre følgende:

”Kritik fra Pressenævnet

Århus Stiftstidende bragte den 4. marts 2009 et billede af tre personer, der heilede, med teksten ”Nazistisk trio”. Personerne sad i en sofa med en øl i den anden hånd.

Én af personerne har klaget til Pressenævnet. Denne person har tidligere været omtalt og afbilledet i avisen, da han overværede en demonstration mod nazisme og racisme. Klager har afvist, at han er nazist, og har oplyst, at billedet er taget i en privat sammenhæng under festlige omstændigheder. Der er ikke givet tilladelse til offentliggørelsen af det private foto.

Pressenævnet finder, at der ikke er en sådan almen interesse knyttet til offentliggørelse af fotografiet fra en privat selskabelig sammenkomst, at dette kan bringes uden tilladelse. Det bemærkes, at personer i private sammenhænge meget vel kan optræde på en måde, der er udtryk for en ”joke” el. lign. Nævnet

udtaler kritik af Århus Stiftstidende for at offentliggøre fotografiet. Nævnet udtaler videre kritik af avisen for billedteksten ”nazistisk trio”, da der ikke er belæg for at betegne klager som nazist.

Pressenævnet har pålagt Århus Stiftstidende at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk.”

Pressenævnet bemærker, at nævnet i sin årsberetning for 2005 præciserede praksis vedrørende offentliggørelse på internettet. En kendelse bør bringes i mediet i en periode, der svarer til den tid, i hvilken den påklagede artikel har været bragt, og der bør oprettes et link til kendelsen fra artiklen, hvis denne fortsat bringes på hjemmesiden.

Afgjort den 21. april 2009